

کارشناسان شهری: میزان افزایش بودجه اجتماعی-فرهنگی شهر تهران در سال ۹۹ گرهی از این حوزه باز نمی‌کند

۹ صفحه

هزار میلیارد تومان ناچیز

۱۴ صفحه
 بارش سنگین در ۱۵ استان
 ۸ کشته برجای گذاشته است

شمال و شمال غربی در کمای برفی

خشیار جوانمردی/تسنیم

۴۰ روز از شهادت سردار سلیمانی گذشت

۸ صفحه مردم داری حاج قاسم به مثابه یک روش

پس از پیگیری‌های «شهروند» درباره تعطیلی همراه‌سرای بیماران جوادالائمه (ع)

۱۵ صفحه شهرداری: همراه‌سرا به فعالیت خود ادامه می‌دهد

گزارشی از دوره تخصصی توان‌افزایی سرمربی‌های سگ‌های زنده‌یاب

۱۰ صفحه جست‌وجوگران بی‌زبان زندگی

۴ صفحه
 نرخ تورم ۹۹
 به چه عددی می‌رسد؟

یادداشت

در تعیین بودجه شهرداری پیمانکاران در اولویت‌اند

حسین ایمانی‌جامرعی
 ... جامعه‌شناس

است. نکته‌ای که کلانشهرهای ما و خصوصاً شهری مثل تهران به آن نیاز دارد، توجه به بودجه‌ریزی مشارکتی است. اتفاقی که در دهه ۹۰ میلادی و در شهری مثل پورتوآلگره برزیل عملیاتی شد. براساس این مدل از بودجه‌ریزی، مردم هم در تصمیم‌گیری برای اختصاص منابع و تعیین اولویت برای شهر شریک هستند و نیازهای مردم در آن تأمین شده است. اما در حال حاضر در شهری مثل تهران پیمانکاران اولویت بودجه شهرداری را تعیین می‌کنند و نیازهای واقعی مردم شهر به موارد دیگر تغییر کرده است. این در حالی است که ساختار تشکیلاتی شهرداری هم با این مدل همراهی می‌کند و این ساختار بروکراتیک عاملی شده تا همه چیز بدون شفافیت و پشت درهای بسته اتفاق بیفتد و مردم جایی در آن نداشته باشند. هر چند در سال‌های اخیر تلاش‌هایی در شورایی‌ها شده تا کمی مردم را مطلع کنند اما این تلاش‌ها هم جدی نیست و در عین حال منافعی وجود دارد که اجازه تغییرات اساسی و نزدیک‌کردن ساختار فعلی به ساختار مشارکتی و غیرمتمرکز را نمی‌دهد. نظرسنجی‌های سال‌های اخیر هم نشان داده رضایت مردم از عملکرد شهرداری بسیار پایین است که یکی از دلایل این نارضایتی اختصاص نادرست منابع است. نکته اینجاست که نگاه به شهر نگاه ابزاری است و همین الان هم شاهدیم که همچنان بودجه‌های عمرانی و ساخت‌وساز افزایش یافته و ساخت پروژه‌های عمرانی در اولویت است. شهر برای خودرو نیست؛ کودکان، سالمندان و آسیب‌دیدگان از آن سهم دارند و باید به سهم‌شان از شهر توجه کرد. گاهی ساخت یک زمین بازی برای کودکان از تعویض جدول خیابان‌ها اهمیت بسیار بیشتری دارد اما این اهمیت در ذهن مدیران شهری جایی ندارد و در نتیجه جدول خیابان تعویض می‌شود اما زمینی برای بازی کودکان ساخته نمی‌شود. □

بودجه سال آینده پایتخت در حالی از سوی شهرداری به شورای شهر تهران ارائه شده که همچنان حوزه اجتماعی و فرهنگی در آن مغفول است. بی‌توجه به این حوزه نه فقط در بحث بودجه امسال که همواره وجود داشته و در حقیقت اشکالی که در بودجه اجتماعی شهرداری وجود دارد این است که فاقد نظریه و بینش است. نبود نظریه و بینش عاملی است که نمی‌توان برنامه‌های بلندمدت را دنبال کرد و در نهایت شهر در سردرگمی می‌ماند و شهروندان هم همچنان حقی از شهر ندارند. از جمله گروه‌هایی که همواره در بودجه اجتماعی-فرهنگی شهری باید مورد توجه قرار گیرند و شهرهای توسعه‌یافته به آن توجه دارند گروه‌های به حاشیه‌رانده شده و محرومان هستند. توجه به این گروه اما هرگز در سیاست بودجه شهرداری تهران وجود نداشته و ندارد و شاهد حکمرانی یک نوع تمرکزگرایی شدید در این حوزه هستیم. برای سیاست‌گذاران شهری فرقی ندارد برای کدام منطقه برنامه‌ریزی می‌کنند، از سوی دیگر استانداردها برای مناطق مختلف رعایت نشده است و به محلات کم‌درآمد یا نیازمند کمتر توجه می‌شود.

چند وقت قبل دکتر سعید رضوانی تحقیقی را درباره خانه اسباب‌بازی برای محلات انجام داد. این تحقیق نشان داد که خانه‌های اسباب‌بازی در محلات شمال شهر مشتری ندارند اما در مناطق جنوبی بچه‌ها برای استفاده از آن صف می‌کشند. همین مسأله نشان می‌دهد که برای محلات مختلف استانداردی رعایت و با توجه به نیازها برنامه‌ریزی نشده

یادداشت

نگاه انسان‌محور در مدیریت شهری

تهران در دوره مدیریت شهری طولانی سابق خود شاهد طرح‌های عمرانی و سخت‌افزاری از جمله بزرگراه‌ها، تونل و پل و ساختمان بود و طبعاً ریخت‌وپاش‌های فراوانی هم داشت؛ ولی به موازات تحولات سخت‌افزاری، شاهد بهبود وضع نرم‌افزاری و انسانی نبودیم. از نظر بهره‌کری فقر، اعتیاد، زباله‌گردی، کودکان کار، آسیب‌های اجتماعی شاید نه فقط بهبودی حاصل نشده که عقب‌گرد نیز داشتیم. هنگامی که ۱۸ سال پیش تونل رسالت ساخته شد، شعار داده شده که دیگر شاهد ترافیک نخواهید بود! امروز ترافیک از گذشته اگر بیشتر نباشد، کمتر نیست. هنگامی که پل صدر را چند برابر قیمت ساختند، چه ادعاها که نداشتند، امروز بدترین ترافیک‌ها روی پل صدر است. تونل توچید، اتوبان امام‌علی (ع) و... همه اینها که هزینه‌هایی چند برابر اولیه صرف آنها شد، هیچ‌کدام رضایت مردم را از زندگی در تهران افزایش نداد. پس چرا این طرح‌ها اجرا شد؟ اول اینکه همه اینها به نام شهرداران می‌ماند و برای افتتاح آن دوربین می‌آید و تاور و قیچی و برنامه مجلل افتتاحیه اعلت دوم این است که ذهنیت ساده‌لوحانه و مهندسی بر مدیران حاکم است که موجب فراموشی موضوعات نرم‌افزاری و انسانی می‌شود. آنان که داخل خودروهای شیشه دودی می‌نشینند، قادر به دیدن افراد معتاد، کارتن‌خواب، کودکان کار، زنان و دختران بی‌سرپرست، فقر، طلاق و... انواع و اقسام ناهنجاری‌های دیگر و اثرات منفی این وضع بر سایر شهروندان نیستند و چون اینها را نمی‌بینند، کاری هم برای آنان نمی‌کنند. با آمدن شورای شهر جدید و مدیریت اصلاح‌طلبان این نگاه باید تغییر کرده و به مردم و ویژه طبقات فرودست معطوف می‌شود. کوشش برای بهبود وضعیت اجتماعی و روابط انسانی و حضور آرام بخش شهروندان در شهر باید بر ساخت پل و اتوبان اولویت پیدا کند. اتوبان احتمالاً ترافیک را کم می‌کند ولی بلافاصله آن را زیاد می‌کند، چون خودروی بیشتری را وارد چرخه حمل‌ونقل می‌کند. باید حمل‌ونقل عمومی به عنوان شیوه اتصال مردم به یکدیگر و برابری مورد توجه قرار گیرد. در سایر حوزه‌ها نیز همین طور است. شهر محلی برای زیست انسانی و بدون آسیب است. بنابراین باید بیشترین کوشش متوجه حل مسائل اجتماعی شود و از این رو هر گونه کاهش بودجه‌های بخش اجتماعی و آسیب‌ها و افزایش شادی بخشی می‌تواند خسارت بار باشد. بودجه‌های لازم برای برنامه‌های شادی بخشی و کاهش آسیب‌ها نباید اولین قربانی کاهش و کمبود بودجه شهر باشد. در گذشته این بودجه‌ها کم بوده است، اکنون نباید مثل سیاست‌های دوران گذشته عمل کرد. شهر خوب، شهری است که بر محور شهروند و رضایت و آرامش او اداره شود. این مسأله بیش از اینکه محصول پل و تونل باشد ناشی از بهبود شرایط انسان‌ها و مدیریت شهری انسان‌محور است. □